

energiavirasto

Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuki

Energiaviraston sähköistämistukiwebinaari 31.8.2022

Reilua energiaa

Webinaarin käytännöt

- Kamera ja mikrofoni kiinni esitysten ajan
- Kysymysosio on esitysten jälkeen webinaarin lopussa

Sisältö

- Sähköistämistukitiimin esittely (Tiia Jyräsalo)
- Sähköistämistuen tavoite ja perusta
- Tukeen oikeutetut toimialat
- Tuen myöntämisen edellytykset
- Seurantatiedot tukihakemuksella ja sähköistämistuen määräytyminen (Tiina Arto)
- TAUKO 10 min
- TESSA ja tukihakemuksen jättäminen (Jani Torniainen)
- Tukihakemusten käsittely ja varmentaminen (Pyry Penttinen)
- Tuen käyttö ja tuen käytön raportointi (Kari Lavaste)
- Kertaus, huomioita ja lisätietoja
- Kysymykset

energiavirasto

Sähköistämistukitiimi (1)

Tiina Arto, ylitarkastaja, UE-ryhmä

Pyry Penttinen, yli-insinööri, UE-ryhmä

Jani Torniainen, yli-insinööri, UE-ryhmä

energiavirasto

Sähköistämistukitiimi (2)

Anu-Maria Olli, tekninen asiantuntija, pk

Ville-Matti Rissanen, asiantuntija, pk

Kari Lavaste, ylitarkastaja, pk

Sähköistämistukitiimi (3)

Mirjami Ylinen, juristi,
energiatehokkuusryhmä

Tiia Jyräsalo, asiantuntija, pk-ryhmä

Sähköistämistuen tavoite ja perusta

energiavirasto

- Uusi tukijärjestelmä, jota voi hakea ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja viimeisen kerran vuonna 2026
- Tuen tavoitteena on
 1. estää hiilivuodon riskiä
 - Tukea voi hakea toiminnanharjoittaja, joka toimii komission valtioneuvoston valtioneuvoston mukaisella hiilivuotoriskin alaisella toimialalla
 2. ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään tuotantoaan hiilineutraalimmaksi
 - Tuesta osa tulee käyttää teollisen tuotannon hiilineutraliutta edistäviin kehittämistoimiin
- Tukijärjestelmä perustuu komission valtioneuvoston valtioneuvoston tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtioneuvoston valtioneuvoston vuodelta 2021 jälkeen 2020/C 317/04 ja keuhon 2021 puoliväliriihessä Marinin hallituksen sopimaan kansalliseen tuen käytön vaatimukseen
- Laki energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (493/2022) tuli voimaan 1.7.2022 ja Valtioneuvoston asetus energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta (658/2022) tuli voimaan 11.7.22
- Komissio hyväksyi elokuussa Suomen sähköistämistuesta tekemän valtioneuvoston valtioneuvoston ilmoituksen (notifikaation)

Tukeen oikeutetut toimialat ja toimialan osat (1)

NACE-koodi	Toimialan nimike
14.11	Nahkavaatteiden valmistus
17.11	Massan valmistus
17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus
20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
24.42	Alumiinin valmistus
24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan tuotanto
24.44	Kuparin tuotanto
24.45	Muiden värimetallien tuotanto
24.51	Raudan valu

Tukeen oikeutetut toimialat ja toimialan osat (2)

PRODCOM-koodi	Tuotteen nimi
20.11.11.50	Vety
20.11.12.90	Epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet
20.16.40.15	Polyetyleeniglykolit ja muut polyeetterialkoholit alkumuodossa
23.14.12.10	Lasikuitumatot
23.14.12.30	Lasikuituohutlevyt

Tuen myöntämisen edellytykset

1. Energiakatselmusvelvoite
2. Toiminnanharjoittajan laitosten, joiden tietojen perusteella tukea haetaan,
 - yhteenlasketusta sähkönkulutuksesta vähintään 30 prosenttia on oltava hiilettömillä lähteillä tuotettua sähköä, tai
 - päästöoikeuksien ilmaisjakoa saavien laitosten yhteenlasketut osoitettavat päästöt on oltava pienemmät kuin ilmaisjaossa käytettävän vertailuarvon mukaiset päästöt
3. Laitoksen on oltava toiminnassa tukea myönnettäessä
4. Yritys ei ole ns. taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys
5. tukea ei voida maksaa, jos toiminnanharjoittajaa koskee Euroopan komission valtiontukien alalla antamaan sellaiseen aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton takaisinperintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi
6. tukea ei myönnetä EU:n pakotelistalla olevalle yritykselle

Tuen myöntämisen edellytykset: Energiakatselmusvelvoite

- Tukea hakiessaan energiatehokkuuslain mukaisella **suurella yrityksellä** tulee olla
 - energiatehokkuuslain (1429/2014) 2 luvun mukainen energiakatselmus tai
 - sertifioitu ISO 50001 energianhallintajärjestelmä tai
 - sertifioitu ISO 14 001 ympäristöjärjestelmä ja energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ tai
 - energiatehokkuussopimus ja energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+
- **Pk-yrityksen** (muun kuin energiatehokkuuslain 3 §:n 6 kohdassa tarkoitetun suuren yrityksen) tulee osoittaa täyttävänsä energiatehokkuusvelvoite viimeistään tuen myöntämisvuotta seuraavana vuonna

Luvuissa otetaan huomioon Suomeen rekisteröidyn konsernin tai yrityksen Suomessa tai ulkomailla omistamien yritysten yhteenlasketut henkilöstöt, liikevaihdot ja taseet.

Tuen myöntämisen vaihtoehtoinen edellytys: Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö

Toiminnanharjoittajan laitosten, joiden tietojen perusteella tukea haetaan, yhteenlasketusta sähkönkulutuksesta **vähintään 30 prosenttia** tulee olla hiilettömillä lähteillä tuotettua sähköä

- Hiilettömillä lähteillä tuotetulla tarkoitettaisiin sähköä, joka on tuotettu
 - **ydinenergialla** tai
 - **uusiutuvalla energialla**
 - tuuli- ja aurinkoenergia
 - geoterminen energia
 - ympäristön energia
 - vuorovesi- ja aaltoenergia ja muu valtamerienergia
 - vesivoima
 - biomassa
 - kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasu, joka ei ole peräisin fossiilisista lähteistä

Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö –edellytyksen täyttäminen

- Toiminnanharjoittaja voi täyttää edellytyksen seuraavilla:
 - toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalla, laitospaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalla **uusiutuvan sähkön tuotannolla**
 - toiminnanharjoittajan tekemillä uusiutuvalla energialla tai ydinenergialla tuotetun sähkön **hankintasopimuksilla**
 - toiminnanharjoittajan hankkimilla ja peruuttamalla uusiutuvalla energialla tai ydinenergialla tuotetun sähkön **alkuperätakuilla**

Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö –edellytyksen osoittamisen vaihtoehdot tuenhakuvuosina 2022 ja 2023

- Koska toiminnanharjoittaja ei voi takautuvasti vaikuttaa tarkasteluvuosien 2021 ja 2022 osalta laitostensa sähkönkulutuksen hiilettömyyteen, niin tuenhakuvuosina 2022 ja 2023 toiminnanharjoittajalla on kaksi vaihtoehtoista tapaa toimia tukihakemusta täyttäessään:
 1. toiminnanharjoittaja ilmoittaa ne tukeen oikeuttavat laitokset, joihin se soveltaa ”Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö” -edellytystä, mutta antaa selvityksen sähkön alkuperästä vasta tuenhakuvuoden 2024 hakemuksella tarkasteluvuoden 2023 sähkönkulutuksen hiilettömyyden perusteella (tarkasteluvuosien 2021 ja 2022 tietoihin perustuvaa selvitystä ei siis tarvitse antaa, vaan tuen myöntämisen edellytys täyttyy tarkasteluvuoden 2023 tietojen perusteella), tai
 2. toiminnanharjoittaja antaa edellisen vuoden eli tarkasteluvuoden (2021 ja 2022) tietojen perusteella selvityksen sähkön alkuperästä niiden laitosten osalta, joihin toiminnanharjoittaja kyseistä tuen myöntämisen edellytystä soveltaa

Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö –edellytyksen ilmoittamisen ja osoittamisen aikataulu

Sähkönkulutusvuosi	Tuenhakuvuosi, jolloin th ilmoittaa tukihakemuksella käyttävänsä "Hiilettömän sähkön osuus kulutuksesta"-edellytystä	Tarkasteluvuosi, jonka tietojen perusteella toiminnanharjoittaja osoittaa edellytyksen täyttymisen	Vuosi, jolloin th osoittaa edellytyksen täyttymisen antamalla tukihakemuksella selvityksen
2021	2022	2023 (tai 2021)	2024 (tai 2022)
2022	2023	2023 (tai 2022)	2024 (tai 2023)
2023	2024	2023	2024
2024	2025	2024	2025
2025	2026	2025	2026

Tuen myöntämisen vaihtoehtoinen edellytys: Ominaispäästöjen suhde sovellettavaan vertailuarvoon

- Toiminnanharjoittaja voi valita ”Ominaispäästöjen suhde sovellettavaan vertailuarvoon” -edellytyksen, jos toiminnanharjoittajalla on tukeen oikeuttavia laitoksia, jotka saavat päästöoikeuksien ilmaisjakoa, ja joiden tuotteiden tuottamisessa syntyneet yhteenlasketut osoitettavat päästöt (total attributed emissions) ovat pienemmät kuin yhteenlasketut vertailuarvon mukaiset päästöt
 - Muihin tukeen oikeuttaviin laitoksiin toiminnanharjoittajan on sovellettava ”Hiilettömistä lähteistä tuotettu sähkö” – edellytystä

Ominaispäästöjen suhde sovellettavaan vertailuarvoon – edellytyksen käytäntö

- Toiminnanharjoittaja voi pyytää Energiavirastolta sähköpostitse osoitteesta sahkoistamistuki@energiavirasto.fi Excel-tilin, johon Energiavirasto on täyttänyt tukeen oikeutettavien laitosten tuotanto- ja päästötiedot viimeisimmän Energiaviraston käsittelemän päästöoikeuksien ilmaisjaon tuotantotasoraportin perusteella. Excel-tili vertailee yhteenselkittäviä osoitettavia päästöjä yhteenselkittäisiin vertailuarvon mukaisiin päästöihin
- Toiminnanharjoittaja voi poistaa Energiaviraston täyttämästä Excel-tilistä laitokset, joiden päästöt nostavat yhteenselkittävät osoitettavat päästöt suuremmiksi kuin yhteenselkittävät vertailuarvon mukaiset päästöt
- Jos toiminnanharjoittaja päättää käyttää ”Ominaispäästöjen suhde sovellettavaan vertailuarvoon” –edellytystä, niin toiminnanharjoittaja liittyy Excel-tilin tukihakemukseen

Huomioita tuen myöntämisen vaihtoehtoisista edellytyksistä

energiavirasto

- Koska toiminnanharjoittaja ei voi jälkikäteen vaikuttaa sähkönkulutuksensa hiilettömyyteen, niin ”Hiilettömän sähkön osuus kulutuksesta” –edellytyksen täyttyminen on osoitettava viimeistään tuenhakuvuonna 2024, joten:
- Jos toiminnanharjoittaja ei tuenhakuvuonna 2024 osoita **”Hiilettömän sähkön osuus kulutuksesta” -edellytyksen** täyttymistä tarkasteluvuoden 2023 tietojen (sovelletaan myös tarkasteluvuosiin 2021 ja 2022) perusteella, eikä toiminnanharjoittaja ole tuenhakuvuosina 2022 ja 2023 osoittanut edellytyksen täyttymistä, niin sähköistämistukilain 21 §:n perusteella toiminnanharjoittaja on velvollinen palauttamaan Energiaviraston vuosina 2022 ja 2023 myöntämä tuki, niiden laitosten osalta, joiden osalta toiminnanharjoittaja ei osoita tuen myöntämisen edellytyksen täyttymistä
- Tuenhakuvuosina 2024, 2025 ja 2026 on erityisen tärkeää, että toiminnanharjoittaja varmistaisi etukäteen **”Ominaispäästöjen suhde sovellettavaan vertailuarvoon” -edellytyksen** täyttymisen ja pyytäisi Energiavirastolta Excel-taulukon hyvissä ajoin ennen tukihakemuksen jättämistä. Jos vasta tukihakemuksen tarkastamisen yhteydessä käy ilmi, että laitos ei täytäkään kyseistä edellytystä, niin toiminnanharjoittajan on osoitettava ”Hiilettömän sähkön osuus kulutuksesta” -edellytyksen täyttyminen kyseisen laitoksen osalta. On kuitenkin mahdollista, että toiminnanharjoittaja ei kykene osoittamaan ”Hiilettömän sähkön osuus kulutuksesta” -edellytyksen täyttymistä, koska sekä sähköistämistukihakemuksen jättämisen, että sähkön alkuperätakuiden peruuttamisen määräaika on 31.3.

Tuen myöntämisen edellytykset, laitos on toiminnassa

- Laitoksen tulee olla toiminnassa ja tuottaa tukikelpoista tuotetta sekä tuen hakemisen että tuen myöntämisen hetkellä
- Toimintansa lopettaneen laitoksen on mahdollista saada tukea seuraavin ehdoin
 - toiminnan aloittaminen on teknisesti mahdollista eli keskeiset laitteistot ovat toimintakuntoisia, ja
 - toiminnanharjoittaja osoittaa laitoksen aloittavan toiminnan uudelleen kuuden kuukauden kuluttua toiminnan lopettamisesta

Tuen myöntämisen edellytykset, yritys ei ole vaikeuksissa

- Yritys ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- Yrityksen katsotaan olevan vaikeuksissa, jos sen toiminta loppuu lähes varmasti lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen tukitoimilla
- Yksityiskohtaiset kriteerit vaikeuksissa olevalle yritykselle on määritelty komission tiedonannossa - Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen ([2014/C 249/01](#)), kohta 20.

Sovellettaessa näitä suuntaviivoja yrityksen katsotaan olevan vaikeuksissa, jos sen toiminta loppuu lähes varmasti lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen. Sen vuoksi yrityksen katsotaan olevan vaikeuksissa, jos vähintään yksi seuraavista olosuhteista täyttyy:

- a) On kyse yhtiöstä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu ⁽²⁵⁾ ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä osakepääomastaan ⁽²⁶⁾ kertyneiden tappioiden vuoksi. Näin on silloin, kun kertyneiden tappioiden vähentäminen rahastoista (ja kaikista muista yhtiön omiin varoihin tavallisesti luettavista eristä) johtaa negatiiviseen kumulatiiviseen määrään, joka on suurempi kuin puolet merkitystä osakepääomasta.
- b) On kyse yhtiöstä, jossa ainakaan joidenkin osakkaiden vastuuta yhtiön velasta ei ole rajattu ⁽²⁷⁾ ja joka on menettänyt yli puolet tilinpäätöksen mukaisista omista varoistaan kertyneiden tappioiden vuoksi.
- c) Yritys on asetettu yleistäytöntönpäätösmenettelyyn maksukyvyttömyyden vuoksi tai se täyttää kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut edellytykset yleistäytöntönpäätösmenettelyyn asettamiselle velkojien pyynnöstä.
- d) On kyse yrityksestä, joka ei ole pk-yritys, ja kahden viime vuoden ajan:
 - i. yrityksen velkaantumisaste on ollut yli 7,5 ja
 - ii. yrityksen käyttökateen (EBITDA) suhde nettorahoituskuluihin on ollut alle 1,0.

Kiitos!

Seuraavaksi "Seurantatiedot
tukihakemuksella ja sähköistämistuen
määräytyminen" (Tiina Arto)